

## מסורת הש"ס

[illegible]

## הגהות הב"ח

(ב) גם' דלג פסקה  
למילתא כ"ל:

## הגהות מהר"ב

**רנשבורג**  
 [א] תוד"ה כל הנלקט וכו'.  
 ואע"ג דדבר שיש לו  
 מחירין וכו'. ע"י שיעה  
 מקובלת שמירץ עוד דמדי  
 דלא ניכר לא הוי דבר שיש  
 לו מחירין:

**מרובה פרק שביעי בבא קמא**

**בְּקוּוּמוֹ.** מוֹט"ש. נוֹמָן פִּיטָה רַגְבִּים סְבִיבוֹת הַגְּבוּלִים לְהוֹדִיעַ שֶׁהוּא כְּרֵם רַעֲבִי וְאֶסְקֹר בְּלֹא פְדִיּוֹן: **רִאִיכָה** כִּנְאָס מֵינִיָּה. לְאַחֵר וּמֵן בְּחֵרֶשׁה חֲרֶשְׁהָ וְקִלְיָה: **אָף** הֵאָז נִמִּי **אִיכָה** כִּנְאָס מֵינִיָּה. **בַּפְדִּיּוֹן:** **חֲרָסִים.** כְּמוֹתֵי רַעֲפִים טִיבִל"ש לַע"ז: וּמַמְחָה וְשׂוּפָךְ.

יחייב אתה ליתן לו טבח ומכר משלם  
תשלומי ארבעה וחמשה מ"ט כיון דלא  
(\*) פסקה מילתא אכתי גנב הוא לא צריכא  
דאמרי ליה חייב אתה ליתן לו: גופא (\*) אמר  
רבי יוחנן גול ולא נתייאשו הבעלים שניהם  
אינן יכולים לקדש זה לפי שאינו שלו וזה  
לפי שאינו ברשותו ומי אמר ר' יוחנן הכי  
(\*) והא"ר יוחנן הלכה כסתם משנה (\*\*) ותנן  
כרם רבעי היו מצינין אותו בקוזות אדמה  
סימנא כי אדמה מה אדמה איכא הנאה מינה  
אף האי נמי כי מפרקא שרי לאיתהנווי מינה  
וישל ערלה בחרסית סימנא בחרסית מה  
חרסית שאין הנאה מינה אף האי דלית ביה  
הנאה מינה יושל קברות בסיד סימנא דחיוור  
בעצמות (\*\*) וממחה ושופך כי היכי דניחווור  
טפי אמר רבן שמעון בן גמליאל יבר"א  
בשביעית דהפקר גינהו אבל בשאר שני  
שבועי הלעיטתו לרשע וימות (\*\*) והצנעין  
מניחין את המעות ואומרים כל הנלקט מזה  
מחולל על המעות הללו וכי תימא מאן תנא  
צנועין רשב"ג (\*\*) (ורבי יוחנן כסתם חידאילא  
אמר) והאמר רבה בר רב חנה אמר רבי יוחנן

כל מקום שישנה רש"ג במשנתנו הלכה כמותו חוץ מערב וצידן וריאה אחרונה אמרי לא תימא כל הנלקט מזה אלא אימא כל המתלקט מזה ומי א"ר יוחנן הכי והא"ר יוחנן צנועין ורבי דוסא אמרו דבר אחד ורבי דוסא נלקט קאמר דתניא רבי יהודה אומר שחרית בעל הבית עומד ואומר כל שלקטו עניים היום יהא הפקר רבי דוסא אומר לעיתותי ערב אומר כל שלקטו עניים יהא הפקר איפוך דר' יהודה לר' דוסא ורבי דוסא לרבי יהודה אמאי אפכת מתניתא אפכה לרבי יוחנן ואימא צנועין ורבי יהודה אמרו דבר אחד אמרי לא סגי דלא מתהפכת מתניתא דבהא "מתניתין קתני דאית ליה לרבי יהודה ברירה ושמעין ליה לרבי יהודה בעלמא "דלית ליה ברירה "דתנן הלוקח

דוקא לעיתותי ערב אפילו מן השחרית היה יכול לעשות כן כמו שפירשתי אלא עשה עובד קמ"ה  
השפיקר אי נמי לעיתותי ערב דוקא אכל שחרית גורען שמה לא יספיק דלאחר לקיעה יכול  
לקרקע דנשמע בסמוך למה היו הנושעים דוחקים למה לא היו מחללים כל הכהם בבת אחת וי"ה  
לירושלים לפיכך לא היו רוצים לחלל הכל בבת אחת אי נמי לפי שלא היה מועיל חילול למה שיגדל א  
לא היה מועיל למה שגדל אחר כך י"ל דמ"ה מה שהיו יכולין לתקן היה מתקן ועוד דשמה לא היה  
אפילו באכל לא אפילו מכל מקום ודאמר ר' עמיאל:

**אִמָּא** ב"ה התאבד. משמע דהל פדיון נחמבור לקרקע שרי קודם לקטש היה מחלל שרי אחר  
 כה הין להלל וזמיה דבחוּספּתּא משמע דאין חילול נחמבור דהניא נסוק מעשר שי כ  
 עניינא אלא יין וז"ה אומרים עניינא ויין והכל מודים שאין פודין נחמבור לקרקע ונראה דטעמא דיל  
 לא הוי טעמא אלא משום דנחמבור אין דמיו ידועין ולכן אין פודין אפילו על פי שלשה

**ב**ל שִׁקְמוּ עֲנִיִּים הָיוּ יְהוָה הַפֶּקֶד. תִּקְנָה עוֹשֶׂה לַעֲנִיִּים לְפוֹטוּר מִן הַמַּעֲשֶׂר כְּמַחֲלָקִין וְהַמַּעֲשֶׂר לִפְי שְׁלֹקֶט שֶׁבָּהּ וּפְאֵה פְּטוּרִים מִן הַמַּעֲשֶׂר לִכְךָ אֲזָמַר בְּעֵבֶר כֹּל שְׁלֹקֶט הֵיחָד הַפֶּקֶד מִמַּעֲשֶׂר וְאֵין מִמַּחֲשֶׂא דְהֵא הֵיחָד מִמַּחֲשֶׂא וְחֵשִׁיב יְאוֹשׁ מַדְעָה מִן עַל מַחֲמַד לִיה מִה מְוֵרֵי הַפֶּקֶד לְפוֹטוּר מִן הַמַּעֲשֶׂר וְהֵלֵךְ כֹּזֵר זֶכֶר כִּי עֲנִיִּים בְּתוֹרֵם גּוֹל כְּמוֹ דִּי יְאוֹשׁ מִמַּחֲשֶׂא לְמַה לְרִיר הַלְפִיקוּ כְּדִי לְפוֹטוּר מִן הַמַּעֲשֶׂר וְהֵלֵךְ יְאוֹשׁ חֲשׁוֹב הוּא כְּהַפֶּקֶד לְפוֹטוּר מִן הַמַּעֲשֶׂר וְעוֹד לְמַה לֹא יוֹעִיל כֹּל שְׁלֹקֶט לְכִיֶּע לְשׁוֹן מִי גֵרֵם מִיּוֹשׁ דֵּהֵא לֹא דְמִי יְאוֹשׁ דֵּהֵא דְגַב וְכָל עֵינִי אֶפְיִלוּ וְאֵין הַגְזִילָה בְּרֵשׁוֹת הַגּוֹזֵן בְּשַׁעַת יְאוֹשׁ אִם כֵּן יְאוֹשׁ דֵּהֵא לֹא הִי אֵלָּא כֹּל שְׁלֹקֶט מִן הַמַּעֲשֶׂר וְחֵשִׁיב אֶחָד לֵאמֹר קִי אֶחָד כִּי הַגְזִילָה בְּרֵשׁוֹת הַגּוֹזֵן אֵלָּא הִי בְּרֵשׁוֹת הַגּוֹזֵן כִּי נִמְי לִמְדִי יְאוֹשׁ כְּדִי לֹא קִי כֻלָּל וְכֹל הַמַּחֲשִׁיק בֵּה זֶכֶר בֵּה יִמְ"מ אֵין זֶה יְאוֹשׁ פְּטוּר מִן הַמַּחֲשִׁיק בֵּה אַחֵר יְאוֹשׁ כְּלִמְחִירֵין בְּהַגְזֵל תִּכְרֹס (לְקַח ד' קִי): לְדוּקָא גּוֹל וְלֹא נִמְחִישׁ הַבְּעִלִּים מִה גּוֹזֵה אֵלָּא אַחֵר יְאוֹשׁ אֵין יוֹכֵל לְגַזֵּחַ כְּלוֹם מִן הַשֵּׁם יִמְ"מ כִּיוֹן שֶׁבֶל אֵלֶּס אֶסְרֵר לְהַחֲזִיק בִּי הַגּוֹל וְכֹל אַחֵר לֹא אֶחָד כֻּלָּ הַפְּחוּת חֲשִׁיב לְשֹׁם דְּמִי לְגּוֹזֵן כְּדִמְחֵר לִפְיֵי לִשְׁוֹן לִמְדִי לְגַזֵּי רֵאשׁוֹן לֹא חֲשִׁיב כְּהַפֶּקֶד לְפוֹטוּר מִן הַמַּעֲשֶׂר דְּעַמְמָה כְּהַפֶּקֶד פְּטוּר מִן הַמַּעֲשֶׂר מִשּׁוֹם דְּכִמְי וְקֵט וּשְׁבָהּ וּפְאֵה שִׁי לֹא חֲלָק וְחֵלֵה עֲמָךְ וְהִיטֵי טַעְמָה כְּהַפֶּקֶד וְהֵאֵן אֵין לִי חֲלָק בֵּה שְׁלֹקֶט הַפְּחוּת דְּמִים וְעוֹד דְּכַתְּמָה אֵין מִמַּחֲשֶׂא אֵלָּא לְגַבִּי עֲנִיִּים וְאֵין מוֹעִיל לְפוֹטוּר מִן הַמַּעֲשֶׂר עַד שֶׁ

**ד.מ.**

והוא דאמר בפרק קמא דפסהדרין  
 אף איהו רשאי לנצות ומפרש היכי  
 פלוגי איהו חייב טאע"ג דלא הוי  
 גמור דין ממנו מיון שקרוב הדין  
 לגמור אסור להטעות את הזכאי  
 [ועי' פוס' צ"מ ח. ד"ה חייב]:

**ברם רבעי כו'. ק"ק דלא נקט  
ערלה מחלה:**

חרסית. פירש הקונטרס כחומי  
רעפים וקשה לנפרק  
כסוי הדם (חולין דף פח. ושם ד"ה

מִזֶּה חֲרָסִית דְּלִית בֵּית הַנָּאחַ. תִּימָה:

לר"י בדקוהו כפי הדם (סג)  
אומר דאין מקמים אלא בדבר  
שזורעים בו ומנמיח ומשמע התם  
המקום בחרסית ותינן ר"מ בחרסית  
שזורעים בו ומנמיח אבל אין מניח  
כדי נפילה לכן קרי דלית ביה  
הנאה ואפילו מניח יומר מדי  
נפילה הוייל פיריותיה מועמים  
חשיב לית ביה הנאה:

**והצנועין** מניחין את המעות  
ב'ז' אי שביעית נוהג  
בכרס רצוי דממשע ט' [דלמיתיה]  
דמ"ק [קא'] נריך לומר דלנועין  
אשאר שני שבע קיימי דאי  
אשביעית כיון שהיו זוכים מן ההפקד  
לא היו יכולים לחלל:

**בל** הנגקט מזה יהא מחוץ. תימא  
מתי היו אומרים דלמה שמלקטים  
אחר אמירה לא היה מועיל ואם  
כן וי' בכל שעה היו אומרים כי  
בלי הפסק וי"ח שכל ערב היו  
אומרים כי כמו גבי עניים במוקד  
מ"ח לא היה תקנה למה שאכלו  
קודם אמירה ואור"י דכל הנגקט  
לאו דוקא ממנו אחר לקיטה אלא  
מינה מועת בעוד שלא נלקט ואומר  
בכר רבעי זה לבשיהי נלקט ויהיה  
מחולל אחר הלקיטה והא דקאמר ר'

ולא יתפקד עניים ללקט הרצה כיון  
פקד וא"ת וכיון שיש חילול במחזור  
שחם היו רוצים להוליך שאר הפירות  
כן וא"ת כי קאמר כל המתלקט הא  
ברוב א' ואע"ג דדבר שיש לו ממירין

ונלקט שנה לרשות אחרים אין לבעלים  
רצפי ב"ש אומרים אין פודין אותם  
בן קדש קדש ממעשר ויש לומר דהתם  
היינו נמי טעמא דב"ש:

מדינת כנן ג' שבוים ואוכלין בלא  
שיטעור הכל ממשער הדפער פטור  
ו"א"כ למד"ה יאוש דאי יאוש מקשה  
והיו וזין לנקשות אס בעל הבית  
דכמותה באלו מליאות (ב"מ ד' כ"א):  
גזון ליהוש המליא דאי יאוש קני  
דידיה והיו כמתנה בעמלא וזין לו  
כשנפח יאוש לו המחוץ וזה  
פער דנהי דגזון אין יכול לחבוט מן  
האחר ואכלו רזה מהו גזון רזה  
ופני שחא זריכה לזון ויפטר פמן  
שלא קני וזין גבג שני לשלם קין  
הלי ב' אין לו חלק ונחלה עמך יא  
לזכות זה ואם וזה חייב לשלם לכל  
ההפך דעניים ולעשירים כשמיטה:  
הלכות

DE

עין משפט  
גר מצוה

נח א מ"י פ"ג מהל'  
גמיה הל' טו:  
נח ב ג מ"י פ"ט מהל'  
מפער שני הל' ז:  
ס ד ה מ"י פ"ח מהל'  
טומאת מת הל' ט:  
סא ו ז מ"י פ"ט מהל'  
מפער שני הל'ס ז:

לְעוֹי רַשׁ"י

מוט"ש [מוט"ש]. רנבי  
אדמה.  
טיבל"ש [טיול"ש].  
רעפ"ס.

מוסף רש"י

[illegible]